

ANTIČKA FILOZOFIJA

FILOZOFIJA KAO NAUKA

KOSMOLOŠKI PERIOD

JONJANSKA ŠKOLA

PITAGOREJSKA ŠKOLA

ELEJSKA ŠKOLA

ANTROPOLOŠKI PERIOD

SOFISTI

SOKRAT

SISTEMSKI PERIOD

PLATON

ARISTOTEL

Pitagora

(oko 571-496. god. p.n.e. - ostrvo Samos kraj Mileta)

Pitagora je prvi za sebe rekao da nije sveznalac, već samo filozof, tj. prijatelj mudrosti. On je ostavio dubok trag, kako na svoje savremenike, koji su u njemu videli bezmalo božanstvo, tako i na potonje filozofe, od [Platona](#) i [Aristotela](#) sve do modernog doba. Međutim, s obzirom na to da ne postoji nikakav konkretan trag o njegovom učenju, danas smo u prilici da govorimo prvenstveno o [pitagorejcima](#), tj. onima koji su sledili i dorađivali Pitagorinu filozofiju.

Sušтина pitagorejskog učenja bila je tvrdnja da je sve broj. Pitagorejci smatraju da je arhe dat u množini. Počelo su brojevi s obzirom da svaka stvar ima neki oblik koji čini njenu granicu. Brojevi su dakle „*ono najmudrije*“ – suština, princip ili uzrok svih stvari.

Osnovni elementi kod pitagorejaca jesu parno (neograničeno) i neparno (ograničeno). Neograničeno se izjednačava sa vazduhom ili prazninom, čija svaka deoba daje isti rezultat - novu prazninu i tako u beskraj.

S druge strane, deoba ograničenih stvari mora se završavati – mora imati granicu. Ta granica jeste ono što nema delova – tačka, linija, ravan. Zato su pitagorejci brojeve, kao „*korene*“ (*arhe*) bića, shvatali na prostran – geometrijski način. Tako je broj jedan pretstavljen kao tačka i prvo slovo alfabeta – alfa (α), broj dva je prava i pretstavljen je slovom beta (β); tri jeste površina – gama (γ), a četiri čvrsto telo – delta (δ). Dva jedinstva tačke

VAŠA REKLAMA

GRČKA
MITOLOGIJA

INTERNET PREZENTACIJE

KVALITET + CENA = VAŠE ZADOVOLJSTVO

stvaraju liniju, tri jedinstva tačke predstavljaju ravan, dok četiri jedinstva tačke čine geometrijsko čvrsto telo.

U isti mah, *Jedan* izražava jedinstvo svega; *Dva* je razlika i suprotnost; *Tri* je jedinstvo jedinstva i razlika; *Četiri* njihovo ovaploćenje... Na tom osnovu je postavljeno pitagorejsko shvatanje kosmosa kao uređenog poretka – sklada ili harmonije bića.

Pitagorejci su verovali i u besmrtnost i seobu duše, koja dobija konkretnu životnu formu u zavisnosti od moralnog ponašanja u prethodnom životu. Takođe, svaki čovek treba da odluči kojim životom želi da živi: teorijskim (posmatračkim), praktičnim (političkim) ili onim radi golog uživanja. Pitagorejci su mislili da je najbolji posmatrački ili saznavalački život.